

LUNDS
UNIVERSITET

Utländska jordbruk ökar risken för konflikter i Afrika

För första gången pekar forskare på områden i Afrika där utländska jordbruksföretags val av grödor och hantering av färskvatten bidrar till ökad vattenbrist och större konkurrens om vatten. Något som i sin tur spär på risken för regelrätta konflikter mellan alla som behöver vatten – växter, djur och människor.

Afrika är den kontinent där utländska företag under 2000-talet mer än på andra håll i världen har arrenderat stora landområden med målet att producera billig mat, billigt timmer och billig råvara till biodrivmedel. En tvärvetenskaplig studie från Lunds universitet visar att cirka tre procent av de landområden som utländska företag arrenderar i Afrika har registrerats att vara i produktion och används till att odla grödor. Av olika anledningar har företagen dragit sig ur eller inte börjat producera på övriga arrenden.

Studien visar också att de grödor som utländska investerare väljer att odla ofta kräver mer vatten än traditionellt odlade grödor. Studien visar dessutom att samma gröda kan ha väldigt olika vattenbehov beroende på i vilket klimat den odlas och vilket bevattningssystem som företagen använder.

Forskarna i Lund har tillsammans med en kollega i Frankrike tagit fram en modell som visar hur mycket vatten som behövs för olika produktionssystem i olika typer av klimat på skilda håll på kontinenten. Modellen tar hänsyn både till arealens storlek och typ av bevattningssystem.

Med hjälp av modellen skiljer de på områden där regnvatten står för den största delen av bevattningen och områden där de utländska storjordbruket tar mer än hälften av sitt vattenbehov från färskvattenkällor som grundvatten, floder och dammar. På så vis lyckas forskarna peka på områden runt om på kontinenten där ökad konkurrens om vatten spär på risken för vattenrelaterade konflikter mellan olika sektorer och ekosystem.

- De här hotspot-områdena har inte pekats ut på det här sättet tidigare. De studier som har gjorts har ofta fokuserat på arealens storlek och inte på hur mycket färskvatten som går åt för att odla de krävande grödor som utländska företag är intresserade av, säger naturgeografen Emma Li Johansson som lett studien.

Arrendekontrakten som skrivs gäller ofta perioder på 33 år upp till 99 år. I kontrakten anges sällan några regler eller gränser för vattenanvändning.

- Kanske kan vår forskning leda till att utländska investerare tar större hänsyn till hur mycket vatten som behövs kopplat till hur mycket vatten som faktiskt finns. Förhoppningsvis kan resultaten bli underlag för dokument som reglerar storjordbrukens vattenanvändning, säger Emma Li Johansson.

Resultaten publiceras i en [artikel](#) i den vetenskapliga tidskriften PNAS.

För mer information

Emma Li Johansson, doktorand

Lunds universitet, Institutionen för naturgeografi och ekosystemvetenskap

+46-70-332 73 93

emma.johansson@nateko.lu.se

Presskontakt

Jan.olsson@science.lu.se

046-2227186